

Hangok, szavak

Ravasz találmány az operett. Van benne valami nőies. Romantikusán, múlt századian nőies. Jókai írt olyan tündéri-boszorkányos szépasszonyokról, akik ismerték és alkalmazták a hódítás minden fortélyát, a kábítás minden trükkjét, mosolyogtak, kacérkodtak, csaltak, hitegettek, hízelegtek. fátyoltáncot jártak, testük-lelkük minden porcikáját felhasználták, hogy ujjuk köré csavarják a szegényt, gyenge férfiakat. Szűznek álcázott hetérák voltak, mézesszavú kigyók. Egyszerre támadtak a lélekre. az értelemre, a zsigerekre.

Megvannak a trükkjei az operettnek is. Mert hódítani akar. tudatosan sikerre vágyakozik.

Támad a meséjével. Meszse országokba visz, vagy a távoli múltba, uralkodók, királyok, hercegek, különböző nagyurak környezetébe, a kincses Keletre. Hawaii, Monte-Carlóba, csupa exotikus helyre, a vágyak és álmok világába. Elvisz Firenzébe, Boccaccio pajzán novelláinak városába. Fellépteti magát Boccacciót, mert alakjainak fellépítésével nem elégszik meg. Elmondja, amit Boccaccio sohasem tett, felhasználja a nagy történelmi személyiséget érdeklődésünk lekötésére. Mert kit érdekelne egy szegény diák a trecentóból? De ha ennek a diáknak Giovanni Boccaccio a neve, az már igen. Boccaccio természetesen szerelmes. Többszörösen is. Földi és égi szerelemmel. Tisztán és „tisztátlanul”. Szerelmeskedik, mert élményeket gyűjt készülő novelláihoz és szerelmes csak úgy magánemberként. Itt is, ott is sikeresen. Meglesznek a novellákhoz szükséges valódi históriák és némi fondorlattal sikerül a jó házasság is, főhősünk feleségül veszi a herceg gyönyörű lányát. Közben felszarvazott és buta polgárok, vidám diákok, kikapós asszonyok kavarognak a háttérben. Táncolva és énekelve elégetik Boccaccio könyveit. de az álszent puritán-ságot legyőzi a jókedv, a móka. az ének és a szerelem. Elégedettek lehetünk a mesével. *Suppé* nagyoperettje a

Boccaccio

megnyerte az első menetet. Ennyi elég egy prózai víg-

játékhoz, de nem elég egy operetthez.

Az operett a szövegével szinte külön a zsigereinkre támad. Csengenek-bonganak a rímei, kedvesen, behizelgően. Csiklandozzák a fülünket sajtóságos humorokkal, segítenek a mesét, a cselekményt még magasabbra emelni a való világ fölé, szívérványos szférákba. A költők nehezen találnak rímeket. Az operettek szövegíróinak szájából folyik az édes, rimes beszéd, elegendő egy verses vígjátékhoz.

Az operett azonban még ennél is tovább megy. Fel-sorakoztatja a páncéltörő ágyút, a muzsikát. Hiába legyintene valaki a rímeknek, hiába fintorogna a mesén, nincs ember, akinek páncélját ne törnék át a behizelgő, bársonyos, dúdolható, megtanulható dallamok. A zene hátára veszi a szöveget és a cselekményt és viszi, viszi, viszi. Nem állhat meg előtte senki és semmi. Nyer, hódít, győz. Kitűzi a zászlót árva, megpuhított lelkünk várfokára. Mert ezt a zenét mindenki érti. Nem kell hozzá képzettség és ismeret, csak fül és engedékenység. Néha felfigyelhetünk arra, hogy a zene jellemez is és részt vesz a drámai helyzetekben. Másképpen énekelnek a vidám diákok és másképpen a bosszúra szomjas polgárok. Izgalmas jeleneteknél izgatott a zene, szerelmeskedésnél erotikus, szerenádnál holdvilágos, templom előtt áhitatos. Mindezt felismerhetjük és külön örülhetünk felismerésünknek. Könnyű szórakozásunk esztétikai élménnyé mélyül.

Színészeivel is támad az operett. A főhős talpig férfi, reneszánsz személyiség, erős, szép, bátor, csalafinta. Vív, ugrik, nevet, táncol, énekel. Akár az élet. Egyformán jól bánik a tollal és a karddal, jól mozog az ágyban. A szűz igazán szűz. Tiszta, ártatlan, hófehér, védtelen. Csupa lélek. Tetőtől a talpáig érzem. Remek a hangja. Senki sem gondolná róla, hogy néhány év múlva ugyanolyan csapodár és férfíhehes lesz, mint a nevelőanyja, vagy mint a többi firenzei menyecske.

Szép kíséret veszi közre a két főszereplőt. Köztük a firenzei és a palermói herceg. Istenesen megabrik-tolják mindkettőt a polgárok. Ebből világos, hogy az

BOCCACCIO. *Suppé* operettjének címszereplője Farkas Bálint Lehoczky Zsuzsával (Fotó: Lippay)

arisztokraták nem sérthetetlenek s ugyanakkor a polgárok is kapnak valami kárpótlást. Mi meg a nevetést kapjuk. A humort. Mert az operettek alkotógárdája jól tudja, hogy az erotikát és a szentimentalizmust humorral kell fűszerezni. Ez is a fegyvertárhoz tartozik. A viccek, a szójátékok, az ízes bemondások feloldják a néző-hallgatót. Durrván mogorvának kell lennie annak, aki jókedvű, tréfálkozó ember közzeledését visszautasítja. És a kíséretben, a főszereplők mellett csupa kacagató figura. Komikus jellemek komikus helyzetekben.

Ezeket az elemeket, és még megannyi mást. a színes kosztümöket, a hangulatos díszleteket, stb., stb. fogja össze a rendező, a támadás parancsnoka. Int és az operett megindul. Majdnem azt írtam, hogy „ellenünk”, pedig értünk és mellettünk. Jókedvünkért, szórakozásunkért, kicsit kárpótolva az argentinai meccsek látványáért.

Nem rajongok az operettért, de tisztelem és szeretem a becsületes és jó munkát minden műfajban. Az operett a szórakoztatás egyik megvalósított utópiája. Tökéletes lehet, ha alkatrészeit egybeforrasztva,

hézagatlan harmóniában jelenik meg. És ez a csapatmunkán és természetesen a rendezőn múlik.

A Boccaccio becsületes, jó munka volt. Alkotóinak teljes névsorát felsorolja a műsorfüzet, de kiemelném közülük *Seregi Lászlót* a rendezésért. Szerencsi Évát elbűvölő szépségéért. *Farkas Bálintot* (*Rozsos István* hangja) talpraesett vídamságáért és énekéért, a hordójelenet pikáns *Dommonkos Zsuzsáját*, *Kardos G. György* ügyes forgatókönyvét, és a zenekart vezénylő *Herbert Moggot*.